

Zaaien met compost

90 procent minder onkruid

Profiel

Onkruid in de zaaijrij bij de biologische peenteelt is erg kostbaar. Volgens de KWIN 2006 zijn er 120 arbeidsuren per hectare per jaar nodig voor het handwieden. DLV Plant en PPO-AGV experimenteren met een nieuwe zaaimachine die de onkruiddruk moet verlagen. De machine brengt compost, natuurlijke gestoomde grond, bovenop het zaad.

Wat valt op?

De machine op zich valt niet op, alleen rijdt deze in het verkeerde jaargetijde rond. Uit proeven op het biologische bedrijf van Anton van Vilsteren in Marknesse en bij PPO Lelystad bleek dat een reductie van de onkruiddruk van 90 procent mogelijk is in de peenteelt. Een goed resultaat qua onkruidonderdrukking en opkomst van de peen is er bij een laag compost van 2 cm dik en 8 cm breed over de zaaistrook.

Uitvoering

De machine is een combinatie van een Van Hienen bollenplanter en een Gaspardo peenzaaimachine. Het aanbrengen

van de compost en het zaaien gebeurt in één werkgang. Hiervoor is volgens DLV Plant 22 m³ compost per hectare nodig. Eerst wordt er een voortje gemaakt door de grond van de zaaijrij af te schuiven. Vervolgens wordt de peen in de vaste grond gezaaid, waarna er een laagje compost op komt. Een loopwiel aan de achterzijde van de machine drukt de compost aan. Afstellen van de hoeveelheid compost gebeurt via een doseerschuiף waarmee je normaal de hoeveelheid bollen regelt. De zaaimachine van Gaspardo is onder het frame van de bollenplanter van Van Hienen gebouwd. Oorspronkelijk zat op die plaats een 'boot'. Deze boot schuift de grond opzij waardoor de bollen op de vaste grond geplant kunnen worden.

Wat valt tegen?

De sortering van de compost is belangrijk; het mag niet te vochtig zijn maar ook niet te droog. Bij te droge compost verstuift er veel en is aangedrukt erg lastig, een te vochtige compost verdeelt niet mooi en blijft plakken aan de machine. Het zaaien van wortelen is nu redelijk complex. De capaciteit is minstens een keer zo laag ten opzichte van conventioneel zaaien. Zo zijn er twee mensen

nodig en moet de bunker met compost regelmatig bijgevuld worden. De zaaimachine is in de gangbare situatie ook een keer zo breed, waardoor de benodigde arbeid voor het zaaien vier keer zo groot is. Het aandrukwielt is te smal, waardoor er randjes ontstaan.

Wat levert het op?

Bij de biologische peenteelt zijn gewasbeschermingsmiddelen niet gebruikelijk. Hierdoor is onkruidbestrijding lastig en kostbaar omdat telers zijn overgeleverd aan kostbare en schaarse arbeid. Als er dus 90 procent minder arbeid nodig is voor het handwieden, zou dit volgens de KWIN 108 arbeidsuren per hectare per jaar besparen.

Bij de foto's

[1] Links naast het trappetje zijn de trechters waar de compost naar de glijgoot loopt goed te zien. Daarvoor, onder de zwarte afscherming flappen, zit het zaai-element.

[2] De ruggen worden enkele centimeters afgevlakt. Bovenop het zaad komt een laagje compost.

Kort en krachtig

Reductie van de onkruiddruk in de zaaijrij met 90 procent.

Technische gegevens

Gaspardo zaaimachine en Van Hienen bollenplanter
 Dikte compoststrook 2 cm
 Breedte compoststrook 8 cm
 Compost per hectare 22 m³
 Prijs circa 50.000 euro
 exclusief voorraaddak